

Opernhaus Düsseldorf (2011) – Źródło: Wikipedia

W latach działalności pedagogicznej konsultowała m.in. Krisztinę Laki, Celinę Lindsey, Bognę Sokorską, Romanę Noack, Brigitte Hahn, Petera Sefferta, Susannę Gari, Zdzisławę Donat, Hannę Lisowską, Piotra Bednarskiego, Katarzynę Niemiec, Aleksandrę Duszewską, Frode Olsen, Kiyomi Toyoda oraz Akeshi Wakamoto. **Wszyscy ONI stali się wielkimi gwiazdami opery – co świadczy o wielkości MAESTRY.**

Omawiana książka ma główny tytuł na okładce „KRÓLOWA NOCY”, dopisek ‘Opowieść o Ninie Stano’ jest na wewnętrznej stronie tytułowej. Książka ma 88 stron, dość gruby papier, miękkie okładki, a na nich obwolutę. Na przedniej okładce jest zdjęcie Bohaterki w stroju związanym z omawianą rolą, królewska korona ma bajkowe kształty. Na ‘uszkach’ (skrzydełkach) obwoluty są zdjęcia Bohaterki w strojach operowych. Było już kilka „Królowych Nocy” w naszej serii – zwykle dopisywana jest ta nazwa z powodu sukcesów w tejże roli operowej.

Rozdziały w książce są numerowane (liczbami rzymskimi), na zakończenie jest część pt. DOKUMENTACJA zawierająca np. Kalendarium, Repertuar Operowy (Gwiazdy), listę Uczniowie, Streszczenia oraz Indeks Nazwisk. Zatem książka jest niezwykle starannie wydana.

Co najważniejsze mamy wiele informacji o Jej działalności dydaktycznej. Książkę zaczynamy od rozdziału KUDOWA’85, gdzie Bohaterka obchodziła jubileusz 35-lecia pracy artystycznej i dydaktycznej. Na tę uroczystość przyjechała Jej uczennica Suzanne Gari z Montrealu. Autor zna osobiście Heroinę, jak pisze poznał Ją na imieninach u Marysi Fołtyn (odc. 117), o której

wiemy iż 'wymyśliła' festiwal muzyki Moniuszki w tym kurorcie. Książka w tej części jest jakby 'gawędziarska', eleganckim językiem autor opisuje swoje spotkania z gwiazdami w Kudowie, przebieg Festiwalu oraz swoje spotkania z dziennikarzami, krytykami muzycznymi – imprezę poznajemy od kulis. Tu także przypomniana jest Jej kariera MAESTRY m. im.: w Studium Operowym działającym przy Deutsche Oper am Rhein, czyli nad Renem. W Polsce chyba jedyne takie studio istniało przy Teatrze Muzycznym w Gdyni¹. Z Bohaterką przeprowadził wywiad pan Dzieduszucki². Potem była sesja pytań od zgromadzonych dziennikarzy. Omawiana jest m.in. sytuacja niemieckiego szkolnictwa artystycznego oraz teatrów operowych. Eseista bywał w operach we Frankfurcie nad Menem oraz w SemperOper w Dreźnie – po dwa razy, raz w Augsburgu – na musicalu „My Fair Lady”. Co potwierdza nasza Bohaterka – obsady bywają z całego świata. Na studiach w Niemczech (wszelkich kierunków) jest ogromna liczba stypendystów z całego świata – eseista wygłaszał gościnne wykłady po 40 lub 36 godzin w Frankfurcie nad Menem (przedmiot do wyboru, blok dwutygodniowy, po angielsku) /Fachhochschule/. Niemcy stanowili połowę grupy, a inni moi studenci byli z Pakistanu, Abisynii, Iraku, Rosji, Jugosławii – kto tego nie widział nie może sobie wyobrazić. Eseista miał trzech doktorantów z Alma Aty w Kazachstanie, jako zagraniczny współpromotor (po rosyjsku), ale to rzadkość na jego uczelni w Bielsku-Białej. Rozdział II – to „Z Warszawy do Warszawy” – na podstawie rozmowy z Bohaterką. Autor to ktoś wybitny, napisał genialną książkę, Heroina udostępniła wiele swoich zdjęć m.in. z dzieciństwa – po stronie 16 – na papierze kredowym; generalnie wkładki zdjęciowe nie są numerowane.

Heroina opowiada iż urodziła się w Warszawie przy ul. Grzybowskiej, w 1919r., w rodzinie katolickiej, ojciec był majorem Wojska Polskiego. Nazwisko rodowe Głodzińska, pełne imię Janina. Sytuacja finansowa była dobra (niania), dobre szkoły, a ojciec był człowiekiem prawym, patriotą. Ze względu na służbę wojskową ojca, rodzina przenosiła się kilka razy np. do Krakowa oraz do Czortkowa³. Mama studiowała farmację, ale jej nie

¹ Państwowe Policealne Studium Wokalno - Aktorskie im. D. Baduszkowej.

<https://www.muzyczny.org/pl/edukacja/w-teatrze.html>; nadal Teatr roztacza opiekę nad szkołą.

² [https://pl.wikipedia.org/wiki/Wojciech_Dzieduszucki_\(artysta\)](https://pl.wikipedia.org/wiki/Wojciech_Dzieduszucki_(artysta)); postać ambiwalentna, sam przyznał się do współpracy z służbą bezpieczeństwa PRL jako donosiciel.

³ <https://pl.wikipedia.org/wiki/Czortk%C3%B3w>; dziś to miasto leży w Ukrainie, kiedyś na kresach II Rzeczypospolitej

skończyła, zdecydowała się zająć się domem. Bohaterka nie podaje kiedy zaczęła uczyć się języków obcych, naukę gry na skrzypcach rozpoczęła **we Lwowie(!)** w gronie niezwykle uzdolnionych dzieci, muzycznych geniuszy. „Kurs średniej szkoły Janina Stano przeszła pod kierunkiem [...] skrzypaczki Marii Trusiówny”.

W serii nie streszcza się całych książek, każdy czytelnik powinien sięgnąć zawsze do oryginału. Ta książka wciąga tak, iż nie można oderwać się od czytania – Wacław Panek napisał setki tekstów, ale to jego super dzieło.

Był jeden odcinek o muzyce we Lwowie nr 147, a będzie kolejny oddzielny o Pani Profesor Helenie Ottawowej.

Rozdział III – „Na scenie i na estradzie”. Heroina zaczynała kształcenie u Ady Sari. Po II wojnie światowej studiowała w Warszawie – dziś to Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina – w latach **1948-1953**. Wojna „poprzesuwała” ludziom życiorysy. Hitlerowcy pozamykali szkoły i uniwersytety. Jak policzyć takie straty??

Już jako studentka w 1950r. została okazyjnie zatrudniona w Operze w Warszawie. Śpiew okazał się ważniejszy od skrzypiec, ale miała solidne oraz wszechstronne wykształcenie muzyczne. Jak kilka naszych heroin przez rok pracowała w Operze Objazdowej⁴.

Wielka praca, wielkie poszerzanie repertuaru, estrada ‘tytułowa’ – ta także sale filharmoniczne. No cóż karierę gwiazdy – trzeba wykuć, wspinać się szczebel po szczeblu.

IV Rozdział – wreszcie kariera – pierwsze zdanie „Wiosną 1959r. Janina wyjechała do Sztokholmu”. Potem był Wiedeń, nagrania radiowe, stały angaż w Teatrze Narodowym w Warszawie. Konkursy międzynarodowe – zdjęcie po stronie 42: słynny śpiewak „Mario del Monaco wręcza nagrodę Janinie Stano (Wiedeń 1961)”. Eseista dwukrotnie odwiedził Operę Wiedeńską – idąc za radą

⁴ <https://scenografiapolska.pl/teatry-i-zespoly/1175/opera-objazdowa>; działała w latach 1953----1971!!

Bogusława Kaczyńskiego kupił na 5 piętrze balkonów za 25 Euro, vip-owskie były po 250 Euro. Drugim razem zaszalał, 2-gi rząd w łoży, komuś nie spodobał się Eugeniusz Oniegin i po przerwie miałem już pierwszy rząd w eleganckiej łoży...

Dla naszej serii najważniejsza jest kariera pedagogiczna. Zdjęcie po stronie 54: lekcja ze Zdzisławą Donat (inną Królową Nocy) – rok. 1977, Teatr Wielki w Warszawie. Maestra opowiada autorowi o wielu swoich uczennicach z okresu pracy w Niemczech. Nie pisze czy uczyła po angielsku, czy po niemiecku. Wspomina m.in. Węgierkę Krisztinę Laki⁵ (zdjęcie przed stroną 61), Amerykankę Celinę Lindsley⁶, Minju Choi⁷. Strona 58 – tu dowiadujemy iż uczyła po niemiecku: „Fantastisch!” itd. Zdjęcie po stronie 60 – dwie uczennice na scenie: Suzanne Gari (Małgosia) oraz Sandra Graham (Jaś) oczywiście w spektaklu „Jaś i Małgosia” – Deutsche Oper am Rhein – 1981r. Jeszcze nigdy w naszej serii nie było tak szerokiego opisu pracy pedagogicznej – Gwiazdy Operowej, Maestry.

Warto poczytać. Zdjęcie po stronie 68 – Maestra z 12 wychowankami, Ona w środku, dwie szóstki po obu Jej stronach. Główną część książki kończy zdjęcie z synem, synową i dwoma wnuczkami naszej Bohaterki.

Dalej w/w Dokumentacja, zaczynająca się od kalendarium. Podrozdział 4: Uczniowie – z Polski, Niemiec, Węgier, Danii, Japonii oraz USA, ale to tylko przykładowe nazwiska, jak pisze autor.

Książka jest gorąco polecana. Postać Bohaterki warta przypomnienia, jak zwykle potwierdza się iż znajomość języków obcych pomaga w życiu, nie warto tej sprawy lekceważyć.

⁵ https://en.wikipedia.org/wiki/Krisztina_Laki; warto poklikać na uczennice i uczniów MAESTRY, wszyscy genialni – ale mieli też super nauczycielkę.

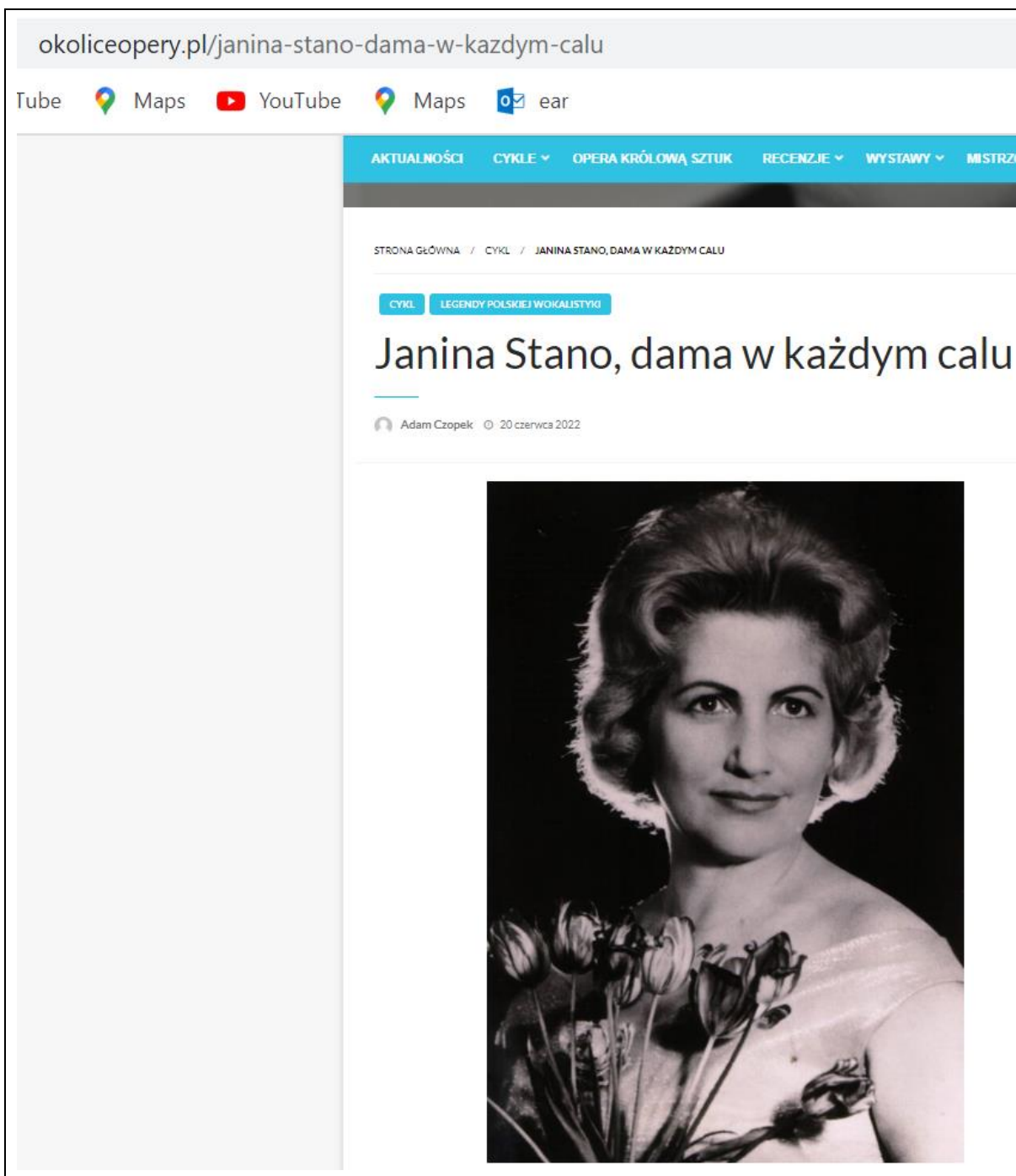
⁶ <https://www.discogs.com/artist/2206474-Celina-Lindsley>; dyskografia,

⁷ <https://www.missouristate.edu/Music/profile-display.aspx?p=MChoi>; czy to ta sama osoba – pianistka.

LINKI

- (a) http://www.trubadur.pl/old/Biul_19_Moniuszko/Stano.html; wypowiedź Bohaterki.
- (b) <https://maestro.net.pl/index.php/7598-odeszla-janina-stano?start=6>; o Bohaterce.
- (c) <https://dzieje.pl/kultura-i-sztuka/zmarla-spiewaczka-operowa-nina-stano>;

ZDJĘCIA PRZY OKAZJI

Aachen – miasto gdzie (też) pracowała nasza Bohaterka

UCZELNIA TECHNICZNA W AACHEN - RWTH

W tym budynku eseista był dwa razy – na międzynarodowych konferencjach naukowych

Opera w Poznaniu

Opera w Koszycach

Opera Nova w Bydgoszczy

"Semper Oper" w Dreźnie

Zdjęcia wykonał Stan Zawisłak – eseista.